



# De perfidia Romani pontificis epistola ad Carolum Caesarem

<https://hdl.handle.net/1874/416758>

*je*

2

DE PERFI  
DIA ROMANI PON  
TIFICIS EPISTOLA  
AD CAROLVM CAE  
*sarem, Authore Germano*  
*Eleutherostomo.*

DE PERETI  
DI A. ROMANTON  
TRICCI'S EDITIONE  
A D. CALOPERA  
VOL. V. 1500. GENEVA  
L'IMPERIALE

DE PERFI  
DIA ROMANI PONTI  
FICIS EPISTOLA AD  
Carolum Cæsarem.

Nunquid adhuc dubitas terrarum maxime Cæsar  
Pontificem sanctum scilicet esse virum ?  
Cui sunt soluendi pariter commissa ligandi  
Iura, & conclusi ianua firma Poli,  
Cuique sit humanæ concredita summa salutis,  
Cœlorum claves cui Deus ipse dedit.  
Nostri? an dissimulas tantæ perjuria linguae ?  
Mirum est si scelus hoc dissimulare potes.  
Sed quæ tanta pie poterit patientia mentis  
Hoc adeo infandum dissimulare nephias ?  
Clemens quem fecit superum inclemencia Puppam,  
Cum Gallo iunxit foedera facta duce.  
Cum Gallis iunxit Clemens socia arma superbis,  
Perfidus imperij proditor ille tui.  
Quæ nunquam Cæsar uoluisti credere nobis,  
Cogeris hæc tandem credere uera uidens.  
Pontifici nequid Romano fidere Cæsar  
Sustineas, mendax, diximus, esse solet.  
Perfidior Poenit Laciūs solet esse Sacerdos

Et leuibus Gallis uanior esse solet.  
Ut quem nulla datæ constringant foedera dextre,  
Quinq; colat nulla religione fidem.  
Auribus ista tuis sepe inculcauimus, at te  
Tum persuadebant talia uerba parum.  
Vtpote cui nondum mens improba nota dolosæ  
Vulpis, erat fraudis plena, referta mali.  
Obstabat sancti species, & hypocrisis effrons,  
Quo minus hunc poteras Carole nosse lupum.  
Sumpticij obstabant tituli, simulataq; uerba,  
Quo minus hanc poteras cernere perfidiam.  
Perfidiam, qualem iurato Cæsar ab hoste  
Nunquam sperasses posse uenire tibi.  
Qualem Pontificis fidum simulantis amicum  
Obiecit Laci uana reperta fides.  
Obstabant alij quorum tibi perfida lingua  
Clementem falso pinxerat esse probum.  
Sed quæ nunc animo supereft sententia Cæsar,  
Postquam decepto sunt data uerba tibi?  
Dumq; patent liquido fraudis commenta malignæ,  
Dum patet instructi pessima techna doli.  
Et cum peruiri pateant strategemata Poeni,  
Et mala uersutæ retia perfidiae.  
An iterum Laciæ reparato foedere Puppæ,  
Decresti certam Cæsar habere fidem?

Improba

*Improba blandiloquæ cuius mendacia lingue*

*Iam tibi tam miris imposuere modis.*

*Sit satis ò Cæsar falsum semel esse dolose,*

*Et semel amissam sit satis esse fidem.*

*An iterum in laqueum à Clemente inducier optas*

*Vt prius? & tonsa ludibrium esse coma?*

*Perfidus imperio si te potuisset autio*

*Exuere, & regnis te spoliare tuis,*

*Atq; hæc ad Gallum quisset transferre superbum.*

*Captiuus Cæsar iam traherere miser.*

*Hostibus impostor sceptris te Cæsar ademptis*

*Fecisset predam perfidus ille tuis.*

*Carole iam spolijs Gallus gestiret opumis,*

*Si res, ut Clemens struxerat, acta foret.*

*Hinc studuit semper fidum mentitus amicum*

*Vt falso sanctiam fingeret ore fidem.*

*Quo melius Gallo te incautum proderet hosti,*

*Tum ubi prodendi copia nata foret.*

*Indicio est huius, quod nulla iniuria Cæsar*

*Iusserit hunc partis linquere castra tuæ.*

*At sola improbitas animi, studiumq; nocendi*

*Gallica Clementem compulit arma sequi.*

*Aut dicat Clemens, si uult Sanctissimus esse,*

*Nec uult perfidæ dicier esse reus,*

*Quæ nam causa fuit? quæ tanta iniuria? quæ sit*

*A iii*

Linquere compulsus Cæsar is arma boni?  
Hec nisi iam fuerit caussis adducta probatis,  
Constat te profugum S A N C T E fuisse leuem.  
Nunc nos collectim simul omnes ite Papistæ,  
Hanc Lacij maculam nominis eluite.  
Quoniam uestrum afferitis iusta ratione fuisse  
A tali uacuum proditione Deum?  
Heus ubi palpo senex soboles preclara Gnatoniæ?  
Quin tua nunc aperis ora diserta colax?  
Fac ut perniciosa tue assentatio linguae  
Pontificem tanis uendicet à uicijs.  
Egregium audebas medicum affirmare futurum,  
Dic mihi, nonne tui te pudet atq; piget?  
Est ne, quod dicens, Clemens Sanctissimus? unde has  
Sanctus habet labes perditus ergo nigras?  
Proditor, impostor, perjurus, perfidus, aut hunc  
Est Rome sanctum forsitan esse uitrum?  
Hoc aluit monstrum Clemens Sanctissimus, hoc te  
Opprimere incautum spes sua, Cæsar, erat.  
Sed bene consuluit sceleris grauis ulti<sup>m</sup> iniqui  
Omnipotens rebus pronior ipse tuis.  
Quandoquidem Gallus campo comprehensus aperto,  
Incidit in casses preda petita tuos.  
Parta est de magno insignis uictoria Gallo,  
Et sunt uictori fixa tropæa manu.

Est

Est inquam elati deiccta superbia Galli,  
Contra haec nunc cristas Galle superbe tuas.  
Nunc supereft, ut in hac foveam quam fecerat hostis.  
Non laesus Clemens perfidus ipse ruat.  
An tantum patiere nephias hunc Cæsar inultum  
Ferre? nec audaci premia digna dabis?  
Ne facias Cæsar, meruit grauora superbis  
Gallis, illi hostes, hic sed amicus erat.  
Iuris erat belli quod Gallus sumpserit arma  
Perfidiae, Clemens quod capit arma, fuit.  
Perfidiae poenam iustum est hunc pendere dignam,  
Cæsar ut discant sceptr'a timere mali.  
Propterea est gladij tibi tradita summa potestas  
Cæsar, et a magno regia sceptra Deo,  
Ut tua compescat grauiter reuerentia prauos.  
Submotisq; malis, ut tueare bonos.  
Parcere subiectis, et debellare superbos,  
Hoc magni est proprium Cæsar's officium.  
Hoc impune ferens, quid non audebit? apertis  
Rebitur insidijs cuncta licere sibi.  
Quo non euadet concessa licentia tandem?  
Si non innocue crimina tanta feret.  
Effera quid rabies tentare uerebitur? hoc te  
Si tulit impune dissimulante scelus.  
Carole ne facias ut tanta potentia sceptri.

A iii

Ludibrio Romæ sit uiolanda tui.  
Pone modum sceleris, uesano obfiste furori,  
Pontificis rabiem comprise quæso grauem.  
Tandem intentatæ capiat fac premia fraudis,  
Atq; luat meriti tormenta supplicij.  
Et factum grauter tibi facum ulciscere tandem,  
Non facis hoc maius iam pietatis opus.  
Sic plebem Christi, quæ sœuo oppressa tyranno est  
Eripies, Cæsar te simul ultus eris.  
Hic te non moueat ratio pietatis habendæ,  
Ipsa iubet pietas perdere sacrilegos.  
Hic nihil est sanum, nihil est sanctum atq; uerendum,  
Cui sit parcendum cernis adesse nihil.  
Hic mera colluities fraudisq; & lerna malorum,  
Sunt etiam hic uitios equora plena malis.  
Ille colit Romanum quo toti illuditur orbi,  
Omnis qui semel est impietatis homo.  
Impius Ausonia dominatur ab urbe Sacerdos,  
Qui semel est omnis perditionis apex.  
Ut qui sceptrigeros excusso foedere reges  
Committit, belli classica dira canens.  
Cuius Pontificum sunt multa exempla priorum,  
Quæ, bene uix magnis sunt memoranda libris.  
Constat enim furiarū instar discordibus armis  
Hos turbasse pijs sæpe prophana sacris.

Nec

Nec tibi sit soli haec iniuria Carole , nunquam  
Seruat promissam perfida Roma fidem .  
Sed quæ quisq; tulit scelera , haec tibi vindice dextra  
Carole sunt pena corripienda graui .  
Obstrue Romanam populantem cunctacharybdim  
Reges , et populos , oppida , regna , duces .  
Obstrue tartareum , quod Roma est , magne barathru  
Pone modum immense Cæsar auaricie .  
Quid non exuxit ? quid non spoliauit auaræ  
Vrbis fraus , astus , machina , techna , dolus ?  
Dic , ubi per totum restat miser angulus orbem ,  
Qui potuit fauces Roma cauere tuas ?  
Iam certe tellus raptis Germana medullis ,  
Penè etiam pelle est dispoliata sua .  
Vtpote Romulidum quæ longo passa rapinam  
Tempore , nutruvit guttura uasta Papæ .  
Vendiderat præcio quæ sunt terraq; mariq;  
Vendiderat manes , uendiderat superos .  
Christum uænalem , coelum uænale ferebat ,  
Peccandi præcio libera iura dabat .  
Quippe sibi in superos , terras , et tartara , summum  
Ius tribuens , uoluit subdita cuncta sibi .  
Quin etiam Christo medios ostenderat ungues ,  
Dum quæ decretarat , irrita quæq; facit .  
Credere per diras commenta humana iubemur ,

Dicitur non est legibus illius honor .  
Namq; Deum sese sceleratus homuncio cunctis  
Ostentans , Christo par cupit esse Deo .  
Depositq; coluiice numinis impius ille ,  
Cum Christo simili uult quoq; laude uehi .  
Regibus imponit tam belua fœda coronas ,  
Accipiuntq; sui basia mille pedes .  
Dum prodire libet , portatur bestia , Christus  
Consecit longum ſepe uiatoriter .  
Scilicet in Christo pater est Sanctissimus ille  
Qui quæ ſunt bellū curat , adorat , obit ?  
Qui ſpargit lites , & pugnis cuncta cruentis  
Temperat , & Reges ſeditione iuuat .  
Fare age dic heus dic inclemtíſſime Clemens ,  
Fecerat hæc Christus? fecerat iſta Petrus ?  
Nam illius uice , uis huius ſuccellor haberi .  
Belua & in ſancto ſpurca ſedere loco .  
Te ſuccellorem ne audebis dicere Petri  
Eſſe? & te Christi ducis habere uicem ?  
Abſterſisti omnem meretrice à fronte pudorem  
O canis , ingenuæ nil tibi frontis inefſt .  
Tu uis Petrine cenſeri nauta carinæ ?  
Quanquam perficias munera nulla Petri .  
Succelliūdæ potius , qui uendere Christum  
Sueuerat , & loculos geſſerat ære graues .

Quando

Quandoquidem Christum dum uēdere saepius audes,  
Congesti cunctas totius orbis opes .  
Hoc melior Scariotha foro semel usus iniquo  
Non dubitat precium pendere morte malum .  
O utinam Iude exemplum quoq; Puppa sequutus ,  
Suspensus raptas reddere uellet opes .  
Cum sis omnigeni iuris peruersor & æqui ,  
Et facile es cuncti fons & origo mali .  
Et qui nobiscum fictis agit omnia uerbis ,  
Quærens ex nostris commoda certa malis .  
Qui fit, ut Petri hoc titulo successor haberi  
Atq; locum Christi solus habere cupis ?  
Quantum respondet claræ nox atra diei ,  
Tam tua respondet perdita uita Petro .  
Mobile quantum ima cœlum tellure remotum est ,  
Tam procul à Christo Psychotyranne manes .  
Quod si pastoris deceras munere fungi ,  
Essē nec horrendis par feritate lupis .  
Ducere debebas ad pascua sueta misellas  
Et uerbo Christi pascere semper oves .  
Non deuastare , & raptos ab ouibus agnos  
Perdere , sed trepido mittis adesse gregi .  
Comiter errantes monitis superare benignis ,  
Qualia sunt literis plurima docta sacris .  
Debebas furem , à septis arcere latrones ,

Nunc præ te nullus creditur esse latro .  
Omnibus innocuus , debebas nemine læso  
Ut Christus cunctis utilis esse parens .  
Inter discordes placidæ componere pacis  
Fœdus , & iratos conciliare duces .  
Nullius insanum flammis augere furorem ,  
Nec magis ardentes extimulare faces .  
Nunc tibi non studio est motos sedare tumultus ,  
Sed laceras rupta foedera pace ferox .  
Te quoq; flammiuomos oleo nutrire caminos ,  
Et iuuat insanis addere calcar equis .  
In summa , humanis es fax ipsissima rebus ,  
Vnde nocens terris pestis , & unde lucis .  
Officij fuerat , neutri te iungere parti ,  
Rem tamen arbitrio composuisse tuo .  
At fuit hoc studium cunctis commune Papistis  
Romanos solida ludere fraude duces .  
Et tu (sis quanquam à ubio patre ) sanguinis huius .  
Non potes à patribus degenerare tuis .  
In nunc , dic blande dilecte o Carole fili ,  
Si tuus est natus spurius alter erit .  
Tu nam connubij condemnas iura beati ,  
Vnde ergo nati spurce Cynæde tibi ?  
Ne nos quæso tuos dicas spurcissime natos ,  
Corpoore es haud noster , sed neq; mente parens .  
Est pa

*Est pater in summo, quem nos ueneramur olymbo,*

*Ille suos iugi sedulitate fouet.*

*Hinc tibi Apostolicam serua priuigne salutem,*

*Quam nobis Lacia mittis ab urbe frequens.*

*Quin etiam affectus simulata mente paternos,*

*Posthac seruato sœue Tyranne domi.*

*Iam satis clusa est plumbatis Teutona Bullis*

*Terra, subolsecit ludificata dolos.*

*Quæ prius immodico fuerat Germania lucro*

*Ebria, nunc damno est sobria, Roma, tuo.*

*Hoc tu deploras inclemtíssime Clemens,*

*Hoc te angit, mordet, uellicat, uirit, agit.*

*Hinc ueliscendi meliorem cernere cauſam*

*Non poteras, quan si Celtica castra iuues.*

*Quanquam ficticijs nunc perfide fingere scriptis*

*Ad properas, aliud stans aliudq; sedens.*

*Sed tua te modicum mendacia ficta iuuabunt,*

*Si dux officij uult memor esse sui.*

*At memor esse uelis precibus te poscimus omnes*

*Carole, fac poenam te Duce Pappa luat.*

*Si te nulla mouet tantarum iniuria fraudum,*

*At saltem populi commiserere tui.*

*Cogitur hic Lacio misere seruire Tyranno,*

*Legibus oppressa est libera turba feris.*

*Fert Christi indignum adflicta ecclesia regnum.*

Fert etiam durum debilitata iugum .  
Mitius immutem sensit Iudea Pharonem ,  
Dum tulit immensi pondera seruitij .  
Huic deglubendos quam longo tempore Cæsar ,  
Tandem permitte Carole magne tuos ?  
Qui tibi non dubitat uerbis obtrudere palpum ,  
Ille ruit Cæsar in tua iura ferox .  
Ecce tuos populos damnoſa legibus amens  
Oppresſit regni proditor ille tui .  
Te simul imperio uoluit mudare , ferenda  
Iſta putas ? non ſunt iſta ferenda tibi .  
Qui ſtruſt iſfidias , & fidum fingit amicum ,  
Eſt euidem hic hostis terq ; quaterq ; nocens .  
Pessimus eſt igitur Clemens etiam hostis habendus ,  
Quod pariter nobis hostis amicus erat .  
Ne te mellitæ letalia mulsa loquelæ  
Poſthac decipient , Carole magne , caue .  
Si non Romanam cupis hic perdiſcere fraudem  
Hanc Cæſar , nunquam diſcere uelle cupis .  
Vos quoq ; Germanæ proceres exurgite terræ  
Haclenus illufit bestia ſpurca quibus .  
Quorum præſtigijs oculos uiciauit apertos ,  
Et uos quo libuit Puppula nare trahit .  
Quin Antichristum tandem cognoscitis hostem ,  
Cuius uos seruos non tædet eſſe Duceſ .

Vestra opera stabilem bipedum nequissimus orbem  
Possidet, & uestra ualde superbit ope.  
Crudelis per uos, per uos est mente feroci,  
Et uobis fretus cuncta nephanda facit.  
At quam decepti proceres errore locastis  
Huic operam, post hac oro tenete manus.  
**A**n cupitis scelerum Latiali fraude peractum  
O proceres fieri uos quoq; participes?  
Vos quoq; iudicij sententia dura futuri  
Ad Phlegetontæas, credite, mittet aquas.  
Ilic perpetuo cruciandoſ flamma cremabit,  
Quæ ſemper uiuas eſt habitura faces.  
Quod Pseudochristi collapſum & debile regnum,  
Gnauiter exhibita fortificatis ope.  
At tu magne Ducum Cæſar ceſſantibus illis,  
Fac tua non ceſſant arma quieta ſimul,  
Quin etiam hanc laudem meritis adiunge triūphis,  
Ut te uefanus uindice Puppa cadat.  
Mollis sacrificus cum ſemiuiro comitatu,  
Fac tua præſenti ſentiat arma malo.  
Et tu preſſa diu pugnax Germania, tandem  
Excute Romanum libera terra iugum.

